

تست غربالگری (اسکرینینگ) سل (توبرکلوز) در دوران بارداری

چرا معاینات غربالگری سل برای زنان باردار انجام می‌شود؟

در دوران بارداری، واکنش سیستم ایمنی بدن مادر کاهش می‌یابد تا بدن جنین در حال رشد را پس نزند. در زن باردار مبتلا به عفونت سل، خطر فعال شدن بیماری در دوران بارداری و پس از زایمان افزایش می‌یابد. هرچه بیماری سل پیشرفته‌تر شود، وضعیت صحتی مادر بدتر می‌گردد.

سل در دوران بارداری خطر زایمان پیش از وقت، وزن کم هنگام تولد و مرگ نوزاد را افزایش می‌دهد. نوزاد ممکن است در داخل رحم یا بلافاصله پس از تولد به بیماری مبتلا شود و این بیماری می‌تواند برای نوزاد خطرناک و حتی کشنده باشد.

مادر مبتلا به سل ممکن است بدون اینکه بداند، بیماری را به اعضای خانواده و سایر افراد نزدیک خود، در مرکز صحتی مادر و کودک (neuvola) و شفاخانه منتقل کند.

به همین دلیل، تشخیص زودهنگام و آغاز درمان بسیار مهم است. هدف از غربالگری، حفاظت از سلامت مادر، نوزاد و اطرافیان است.

این آزمایشات برای چه کسانی انجام می‌شود، چه آزمایش‌هایی است و چه زمانی انجام می‌شود؟

این آزمایشات برای افرادی انجام می‌شود که در طول زندگی خود در معرض خطر ابتلا به سل بوده‌اند. برای مادران باردار در گروه‌های پرخطر، پرسش‌نامه علائم انجام می‌شود و عکس رادیوگرافی ریه گرفته می‌شود.

پرسش‌نامه علائم در مرکز صحتی مادر و کودک (neuvola) در اوایل بارداری و همچنین در زمان مراجعه به شفاخانه برای زایمان انجام می‌شود. عکس ریه معمولاً ۴ تا ۶ هفته قبل از زایمان انجام می‌گیرد. مرکز صحتی مادر و کودک (neuvola) معرفی‌نامه لازم را انجام داده و راهنمایی‌های مربوط به رادیوگرافی ریه را ارائه می‌دهد.

سیستم ایمنی بدن در دوران بارداری کاهش می‌یابد و خطر فعال شدن بیماری در هر بارداری افزایش پیدا می‌کند. به همین دلیل، در هر بارداری جدید، عکس ریه انجام می‌شود.

شما در صورتی در گروه پرخطر سل قرار دارید که

- در کشوری به دنیا آمده یا زندگی کرده‌اید که سل در آن شایع و زیاد است
- به عنوان پناهنده یا پناهجو وارد فنلاند شده‌اید
- از اردوگاه پناهندگان یا مناطق درگیری و جنگی وارد فنلاند شده‌اید
- در خانواده یا اطرافیان نزدیک شما سل وجود داشته یا خودتان قبلاً به سل مبتلا بوده‌اید
- در محل کار خود از بیماران مبتلا به سل مراقبت کرده‌اید

من هیچ علامتی ندارم، چرا باید عکس رادیوگرافی ریه بگیرم؟

ممکن است در ریه‌ها سل وجود داشته باشد، حتی اگر فرد هیچ علامتی نداشته باشد. این بیماری با عکس رادیوگرافی قابل تشخیص است. اگر سل ریوی مادر تشخیص داده نشود، ممکن است انتقال بیماری به نوزاد نیز بررسی نشود و کودک به شکل بسیار شدید بیمار شود. به همین دلیل، عکس رادیوگرافی ریه حتی برای مادران بدون علامت که در گروه‌های پرخطر قرار دارند نیز انجام می‌شود.

آیا رادیوگرافی برای جنین خطر دارد؟

رادیوگرافی هیچ خطری برای جنین ندارد. مقدار دوز اشعه در رادیوگرافی دیجیتال ریه برای مادر بسیار کم است. این مقدار در حد همان تابش طبیعی محیطی است که همه افراد، حتی کودکان، در حدود ۸ روز دریافت می‌کنند. جنین در ناحیه تصویربرداری قرار ندارد، بنابراین رادیوگرافی هیچ خطری برای جنین ایجاد نمی‌کند.

سل چیست؟

سل یک بیماری عفونی است که توسط باکتری ایجاد می‌شود و بیشتر در ریه‌ها دیده می‌شود، اما می‌تواند در سایر اعضای بدن نیز وجود داشته باشد.

هنگام صحبت کردن یا سرفه کردن فرد مبتلا، باکتری‌ها در هوا پخش می‌شوند. سل از طریق هوا منتقل می‌شود و انسان ممکن است بدون اینکه بداند، در معرض آن قرار گیرد و آلوده شود.

سل در جهان یک بیماری شایع است. هر سال بیش از ۱۰ میلیون نفر به آن مبتلا می‌شوند و حدود ۱.۳ میلیون نفر جان خود را از دست می‌دهند. حدود یک‌چهارم جمعیت جهان به این عفونت مبتلا شده‌اند. در بسیاری از افراد، باکتری‌ها در بدن به حالت غیرفعال باقی می‌مانند (عفونت نهفته سل). حتی اگر فرد در کودکی آلوده شده باشد، فعال شدن باکتری‌ها و بیماری در طول زندگی ممکن است رخ دهد.

ضعف سیستم ایمنی بدن خطر ابتلا را افزایش می‌دهد. بارداری یکی از این شرایط است. همچنین خطر بیماری در کودکان کوچک بیشتر است و در نوزادان تازه متولد شده بیشترین میزان را دارد. در فنلاند سالانه کمتر از ۲۰۰ نفر به سل مبتلا می‌شوند و بیش از نیمی از بیماران مهاجر هستند. این بیماری با درمان دارویی قابل درمان است و در فنلاند بررسی‌ها و درمان رایگان است.

علائم سل چگونه است؟

شایع‌ترین علائم سل شامل سرفه‌ای است که بیش از سه هفته طول بکشد و همراه با خلط باشد. گاهی ممکن است در خلط خون دیده شود. در فرد بیمار ممکن است تب، کاهش وزن یا تعریق شبانه (عرق کردن در شب) دیده شود. همچنین وضعیت عمومی بدن و اشتها ممکن است کاهش یابد.

علائم سل در دوران بارداری می‌تواند خفیف باشد و حتی شبیه تغییرات طبیعی بارداری به نظر برسد. به همین دلیل مهم است که هر نوع علامت را به داکتر یا پرستار اطلاع دهید.

اطلاعات بیشتر درباره سل به زبان‌های مختلف را در وبسایت زیر پیدا می‌کنید

tuberkuloosi.fi